

T.C.
BAŞBAKANLIK
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ
Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı

Yenilikçilik Birliği **Bilgi Notu**

Hazırlayanlar
Uzman **Hakan KARATAŞ**
AB İşleri Uzman Yrd. **Yusuf Ziya AYRIM**

(13 Aralık 2010)
ANKARA

Yönetici Özeti:

“Lizbon stratejisi” Avrupa’nın **2000 ve 2010 yılları** arasında izlemiş olduğu kalkınma planıdır. 2000 yılında yayımlanmış ve 2005 yılında revize edilmiş bu planın temel odağını “büyüme” ve “iş”(istihdam) oluşturmaktaydı. 2010 yılına gelindiğinde, küresel krizin de etkileri ile bu stratejinin ortaya koyduğu hedeflerin çoğunda gerçekleşme sağlanamadığı görülmüştür.

“Avrupa 2020”¹ stratejisi Avrupa’nın 2010’dan 2020’ye kadar yapmayı planladıklarını özetleyen strateji belgesidir. Avrupa’yı Lizbon Stratejisinin bıraktığı yerden alıp, kıtanın gelecek 10 yılının kılavuzluğunu yapmak amacını taşımaktadır. Avrupa 2020’nin önceliklerini ise “akıllı”, “sürdürülebilir” ve “kapsayıcı büyüme” oluşturmaktadır.

Avrupa 2020 strateji belgesi, 2020 yılının Avrupa’sı için **ölçülebilir 5 ana hedef koymakta** ve bu hedefleri gerçekleştirmek için **7 temel girişim** belirlemektedir.

“Yenilikçilik Birliği”², bu 7 temel girişimden biridir ve odağını **araştırma ve yenilikçilik** boyutları oluşturmaktadır. İlişkili olduğu temel hedef “araştırma ve yenilikçilik” Avrupa 2020 ana hedefi³ olmakla beraber bütün diğer hedef ve diğer girişimlerle de yakından ilişkili olan bir girişimdir.

“Yenilikçilik Birliği”nin araştırma ve yenilikçilik ana hedefi olan Gayri Safi Milli Hâsıla’dan (GSMH) Ar-Ge’ye %3 lük pay ayrılması hedefinin, **3,7 milyon iş** yaratması ve yıllık GSMH’yi 2025 yılına gelindiğinde yaklaşık **800 milyon Avro kadar arttırması** beklenmektedir.

Yenilikçilik Birliği, 6 temel başlık altında, başta Komisyon ve üye ülkeler olmak üzere bütün paydaşların bulunması gereken **34 temel taahhütten⁴** oluşmaktadır. Avrupa Komisyonu tarafından 6 Ekim 2010’da yayınlanan bu belgedeki 10 anahtar bileşen şunlardır:

- 1- **Avrupa Yenilikçilik Ortaklıkları⁵**: Belli bir sektörden ziyade, belli bir “sorunun” çözümüne odaklı bütün paydaşları bir araya getirmeyi amaçlayan multi-disipliner yapılardır. İlkinin 2011’de pilot bir ortaklık olarak “Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma” üzerine kurulması planlanmıştır.

¹ ABGS – Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı tarafından hazırlanan [Avrupa 2020 Stratejisi Özet Bilgi Notu](#)

² Innovation Union

³ Bkz. Ek-1, “Gayri Safi Milli Hâsıla (GSMH)’dan Ar-Ge’ye ayrılan payın, spesifik olarak da özel sektörün Ar-Ge yatırımları için koşullarının iyileştirilmesi suretiyle **%3 düzeyine** getirilmesi ve yenilikçiliği ölçmek için yeni bir göstergenin geliştirilmesi” hedefi

⁴ Bkz. Ek-2, “Taahhütler”

⁵ European Innovation Partnerships

- 2- **Yenilikçilik Birliği Skor Tahtası**⁶: Komisyon tarafından, yenilikçiliği ölçmek için kullanılacak **25 gösterge** derlenmiştir. Ayrıca, ekonomide hızla büyüyen yenilikçi firmaların payı ile ilgili yeni bir gösterge geliştirilmesi de gündemdedir. Bu şekilde, yenilikçilik ölçümleri için efektif bir izleme sistemi kurulması mümkün olacaktır.
- 3- **Finansa Erişim**: Paydaşların finansa erişimlerinin geliştirilmesi için çeşitli önlemler alınacaktır. Avrupa Yatırım Bankası ile beraber çalışılarak, bir sınır ötesi girişim sermayesi rejimi önerilecek ve “Risk Paylaşma Finans Kolaylığı”⁷ (RSFF) benzeri AB enstrümanları büyütülecektir.
- 4- **Mevcut Araştırma İnisiyatiflerinin Büyütülmesi**: Avrupa Araştırma Alanı’nın 2014 yılına kadar tamamlanması için gerekli tedbirler önerilecektir. 8. Çerçeve Programları, Avrupa 2020 öncelikleri doğrultusunda konumlandırılacaktır. Avrupa Araştırma Konseyi⁸ ve Avrupa Yenilikçilik ve Teknoloji Enstitüsü⁹ daha da geliştirilecektir.
- 5- **Tasarım Alanı**: Tasarım, fikirleri pazara taşımak ve kullanıcı dostu cazip ürünler yaratmak için özel önemi haiz bir alan olarak görülmektedir. Bu alanın güçlendirilmesi gündemdedir. 2011 yılında Komisyon, bir “Avrupa Tasarım Liderliği Kurulu”¹⁰ ve “Avrupa Tasarım Mükemmeliyeti Etiket”¹¹ oluşturacaktır.
- 6- **Kamu Sektörü ve Sosyal Yenilikçilik**: Komisyon 2011 yılında, kamu sektörü ve yenilikçilik üzerine büyük bir araştırma programı başlatacaktır. Avrupa Kamu Sektörü Yenilikçiliği Skor Tahtası¹² oluşturulacaktır. Avrupa Sosyal Fonu (ESF)¹³ programları için “sosyal yenilikçilik” bir odak olarak önerilecektir.
- 7- **Yenilikçi Ürün ve Hizmetlere Yönelik Kamu Alımları**: Yenilikçi ürün ve hizmet alımları için ayrılmış kamu alım bütçeleri oluşturulması öngörülmektedir. Bunun, yenilikçi ürün ve hizmetler için 10 milyar Avro tutarından fazla bir alım pazarı yaratacağı öngörülmektedir.
- 8- **Standart Oluşturma**: Komisyon, 2011 yılında standart oluşturmanın hızlandırılması ve modernleştirilmesine dönük bir yasama teklifi getirecektir.

⁶ Innovation Union Scoreboard

⁷ Risk-Sharing Finance Facility

⁸ European Research Council

⁹ European Institute of Innovation and Technology

¹⁰ European Design Leadership Board

¹¹ European Design Excellence Board

¹² European Public Sector Innovation Scoreboard

¹³ European Social Fund (ESF)

Bununla, “birlikte çalışabilirliğin”¹⁴ ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi hedeflenmektedir.

9- **Fikri Mülkiyet Hakları Rejiminin Modernleştirilmesi:** AB Patenti üzerinde varılacak bir anlaşmanın işletmeleri yılda 250 milyon Avro yükten kurtaracağı düşünülmektedir. Komisyon “patent ve lisanslar için bir Avrupa pazarı” oluşturulması amacı ile 2011 yılında önerilerde bulunacaktır.

10-**Yapısal Fonlar ve Devlet Yardımlarının Yenilikçiliği Destekleyecek Şekilde Yenilenmesi:** 2007-2013 yılında araştırma ve yenilikçiliğe ayrılmış bulunan 86 milyar Avro’luk fonun daha iyi kullanılabilmesi için Komisyon, üye devletlere yardım edecektir. 2013 sonrası Yapısal Fonlar ile ilgili olarak da yeni ve daha kapsamlı bir çerçeve önerilecektir.

¹⁴ Interoperability

GİRİŞ:

Küresel kriz ve getirdiği mali problemler, iklim değişikliği ve Avrupa’da nüfusun hızla yaşlanması gibi konular, günümüz Avrupa’sının önünde bekleyen önemli sorunlardır. Avrupa’nın karşılaştığı bu problemleri çözebilmek ve yaşanan küresel krizi fırsata çevirip Avrupa’nın krizden daha da güçlenerek çıkabilmesi düşüncesi, yeni Avrupa stratejisine ilham kaynağı olmuştur. Avrupa’nın önümüzdeki “on yıl” için yol haritasını çizen **“Avrupa 2020 Stratejisi”** isimli bu belge Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı José Manuel BARROSO tarafından 3 Mart 2010 tarihinde açıklanmıştır.

“Avrupa 2020 Stratejisi”, Avrupa’nın genel amaçlarına uygun 3 temel öncelik belirlemiştir: “Akıllı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Büyüme”. Avrupa 2020 stratejisinin 3 temel önceliği altında belirlenmiş hedefleri gerçekleştirmek için 7 temel girişim¹⁵ tasarlanmıştır. İşte bu 7 temel girişimden biri olan **“Yenilikçilik Birliği”**, bilgi ve yeniliğe dayalı bir Avrupa ekonomisi yaratmayı hedefleyen “Akıllı Büyüme” önceliğinin altında, **6 Ekim 2010 tarihinde** Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanmıştır¹⁶.

Avrupa’nın artan küresel rekabetle, yaşanan nüfusunun getirdiği sorunlarla ve krizin etkileriyle mücadele edebilmesi ve yeni iş alanları yaratabilmesi, ürün, servis, iş ve sosyal süreçlerde yenilik yaratabilmesi ile yakından ilişkilidir. Bu yüzden Avrupa 2020 stratejisinin kalbinde yenilikçilik yer almaktadır. Zira Avrupa’nın yenilikçilik anlamında geniş bir potansiyeli vardır. Dünya çapında araştırmacılara, girişimcilere ve firmalara sahip olması ve dünyanın en büyük pazarlarından biri olması gibi pek çok avantajına rağmen Avrupa, bu alandaki gerçek potansiyelini tam anlamıyla ortaya koymaktan henüz çok uzaktır. Bu anlamda Avrupa’nın karşılaştığı temel sorunlar şunlardır:

- 1- **Bilgi Tabanına Yetersiz Yatırım:** Amerika ve Japonya gibi ülkelerin bilgi tabanına yatırımda Avrupa’nın önünde bulunması; Çin’in de Avrupa ile arasındaki farkı hızla azaltması,
- 2- **Yetersiz Çerçeve Koşullar:** Finans olanaklarına yetersiz erişim, Fikri Mülkiyet Haklarının yüksek maliyeti, kamu ihalelerinin etkin kullanılamaması,
- 3- **Yüksek Parçalanma ve Maliyetli Tekrarlar:** Kaynak ve çabaların aynı tip faaliyetler için tek bir potada toplanması ve böylelikle kaynak israfının önüne geçilmesi gerekliliği¹⁷.

Avrupa, “Yenilikçilik Birliği” girişimi ile bu sorunların üstesinden gelmeyi, araştırma ve yenilik için finans kaynaklarına erişim ve koşulları iyileştirmeyi ve yenilikçi fikirlerin “büyüme ve iş”¹⁸ yaratabilecek şekilde ürün ve servislere dönüşebilmesini temin etmeyi amaçlamaktadır. Bu girişimin hedeflerinden biri olan 2020 yılına kadar Ar-Ge’ye

¹⁵ Flagship initiative

¹⁶ Brussels, 6.10.2010, COM(2010) 546 final, “Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union”

¹⁷ Örneğin, aynı teknolojinin geliştirilmesi için araştırmaların farklı laboratuvarlar ve ülkelerde yürütülerek aynı araştırmanın birden fazla kez gerçekleştirilmesi ve bununla oluşan kaynak israfı kastediliyor.

¹⁸ Lizbon Stratejisi temel hedefleri

GSMH'dan ayrılan payın %3'e çıkarılmasının, 3,7 milyon iş yaratması ve yıllık GSMH'yı 2025 yılında yaklaşık 800 milyon Avro kadar arttırması beklenmektedir¹⁹.

AB'nin 2020'ye kadar gerçek bir "Yenilikçilik Birliği" yaratabilmesi için öngörülen faaliyetler şunlardır:

1. Stratejik, kapsayan ve iş odaklı bir **araştırma ve yenilik politikası** için ortak sorumluluk almak,
2. Avrupa **bilgi tabanına** yapılacak yatırımların önceliklendirilmesi ve korunması. **Avrupa Araştırma Alanı'nın (ERA)** 2014'e kadar tamamıyla hayata geçirilmesi,
3. İlki "aktif ve sağlıklı yaşlanma" alanında gerçekleştirilmek üzere, toplumsal sorunların çözümlenmesi için **"Avrupa Yenilikçilik Ortaklıklarının"**²⁰ başlatılması.

"Yenilikçilik Birliği"nde, 6 ana başlık altında 34 farklı taahhütte bulunmaktadır²¹. Bu 6 ana başlık:

1. Bilgi tabanını güçlendirmek ve parçalanmayı azaltmak
2. İyi fikirlerin pazara taşınması
3. Sosyal ve bölgesel uyumun maksimizasyonu
4. Büyük atılımlar yapabilmek için güçlerin birleştirilmesi
5. Politikaların dışarıdan desteklenilmesi
6. Bunları hayata geçirmek

1. Bilgi Tabanını Güçlendirmek ve Parçalanmayı Azaltmak

Avrupa'nın bilgi tabanını güçlendirmeyi ve mevcut durumda ulusal, bölgesel ve AB fonları gibi farklı kanallarda gerçekleşen Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin daha bütünleyici bir yapı içerisinde yer almasını temin etmeyi amaçlamaktadır. 4 alt başlık altında incelenmektedir. Alt başlıklar altındaki hedefler şunlardır:

1.1. Eğitim ve Beceri Geliştirilmesinde Mükemmeliyeti Teşvik

- Bütün üye devletlerde mükemmel, modern bir eğitim sisteminin yaratılması,
- Avrupa üniversitelerinin dünya çapındaki yetenekleri cezbedebilecek düzeye getirilmesi, üniversitelerin, üzerlerindeki gereksiz mevzuat düzenlemesi ve mikro-idare yüklerinden kurtarılması,
- Üye devletlerin, gençleri, araştırmacı olmak için etkileme ve eğitme kapasitelerinin güçlendirilmesi, Avrupa'nın yenilikçi becerilere sahip insan ihtiyacının karşılanması,

¹⁹ P. Zagamé, (2010) *The cost of a non-innovative Europe*, http://ec.europa.eu/research/socialsciences/policy-briefs-research-achievements_en.html

²⁰ European Innovation Partnerships

²¹ Taahhütler için, bkz. ek-2

- İşletmelerin, endüstri ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması için müfredat geliştirme ve doktora eğitimlerine daha çok katılmalarının sağlanması.

1.2. Avrupa Araştırma Alanı'nın Gerçekleştirilmesi

- 2014 yılına kadar iyi işler bir Avrupa Araştırma Alanı'nın oluşturulması,
- Ulusal, bölgesel programlar ve AB fonlama prosedürlerinden oluşan karmaşık Ar-Ge destek sisteminin süreçlerinin ve koşullarının basitleştirilmesi, kendi içinde tutarlı hale getirilmesi,
- Araştırma Altyapıları Avrupa Strateji Forumu²² (ESFRI) altında belirlenmiş olan Ar-Ge altyapılarının önceliklendirilmesi.

1.3. AB Fonlama Araçlarının Yenilikçilik Birliği Önceliklerine Odaklanması

- AB araştırma ve yenilikçilik fonlama araçlarının Yenilikçilik Birliği hedeflerine yönelik olarak yeniden odaklanması,
- Araştırma ve yenilik boyutlarının Çerçeve Programları, Rekabet Edebilirlik ve Yenilikçilik Programları ve Uyum Fonlarını da kapsayacak şekilde AB fon mekanizmalarına entegrasyonu,
- Çerçeve Programlarının uygulanmasının basitleştirilmesi, böylelikle araştırmacıların daha fazla Ar-Ge ve daha az kâğıt işiyle uğraşması,
- Politikaların üretilmesi aşamasında teknoloji ve bilim anlamında ileri görüş tekniklerinin uygulanması ve bu faaliyetlerin sonuçlarının bir araya getirilmesi.

1.4. Avrupa Yenilikçilik ve Teknoloji Enstitüsü (EIT)'nin Avrupa'da Yenilikçilik Yönetişimine Bir Model Olarak Teşvik Edilmesi

- EIT'nin "bilgi üçgen"inin (eğitim, araştırma, yenilikçilik) üç tarafını bir araya getirerek oluşturduğu yeni modelin sürdürülmesi,
- EIT'nin yüksek riskli girişimcilik aktiviteleri ve yenilikçiliği desteklemek için yeni finansman yöntemleri geliştirmesi.

2. İyi Fikirlerin Pazara Taşınması

Sadece yenilikçi fikirlerin ve Ar-Ge çalışmalarının yeterli olmadığına ve bu fikirlerden muhakkak pazarda yararlanılması gerektiğine işaret edilmektedir. Bu sonuçların pazarda değerlendirilebilmesinin önünü açabilecek çeşitli çerçeve koşullarının iyileştirilmesini öngörmektedir. 3 alt başlık altında incelenen bu bölüm altındaki hedefler şunlardır:

2.1. Yenilikçi Firmalar için Finansal Erişimin Güçlendirilmesi

- Teknoloji transferi ve kuruluş aşaması sırasında firmaların karşılaştığı finansman güçlüklerinin azaltılması,

²² European Strategy Forum on Research Infrastructures

- Mevzuat düzenlemelerini geliştirmek ve özendirici önlemler getirerek Avrupa'nın girişim sermayesi pazarının güçlendirilmesi,
- Girişim sermayesi fonlarının sınır-ötesi çalışabilmesinin önündeki engellerin kaldırılması,
- 7. Çerçeve Programı altındaki RSFF ve Rekabet Edebilirlik ve Yenilikçilik Programı altındaki finansal enstrümanların oldukça başarılı olmasını takiben, finansal mevzuat düzenlemelerinde yapılacak değişikliklerle bu tip desteklerin yürütülmesinin daha da kolaylaştırılması.

2.2. Tek Bir Yenilik Pazarının Yaratılması

- AB patentinin bir an önce hayata geçirilerek, yenilikçi firmaların maliyetlerinin azaltılması,
- Arz yönünde önlemlerin yanı sıra talep yönünde önlemler de kullanarak pazara AB yenilikçiliğinin yönlendirilmesi anlamında fırsatlar sunulması,
- Eko-yenilikçilik gibi alanlarda akıllı ve hedefe dönük mevzuat düzenlemeleriyle yenilikçiliğin yönlendirilmesi,
- AB'nin küresel çapta bir standart koyucu rolünü devam ettirebilmesi için dinamik bir standardizasyon sistemi geliştirilmesi,
- AB'nin GSMH'nın %17'sini oluşturan ve özellikle sağlık, ulaşım ve enerji gibi alanlarda önemli bir pazar olan kamu alımlarının, yenilikçiliği destekleyecek şekilde kullanılması.

2.3. Açıklığın Teşviki ve Avrupa'nın Yaratıcılık Potansiyeline Odaklanması

- Özellikle yüksek büyüme potansiyeli olan kültürel ve yaratıcı endüstriler gibi teknolojik yenilikçiliğin dışında kalan alanlarda da politikalar belirlenmesi,
- Kullanıcı dostu ve çekici ürünler yaratabilmek anlamında oldukça önemli olan tasarım alanında AB firmaları arasında oluşmuş sistematik boşluğu azaltabilmek için tasarım alanındaki AB firmalarının kuvvetlendirmesi,
- Bilginin yayılımı faaliyetlerinin, yenilikçiliğin cazibesini azaltmadan olabildiğince artırılması,
- Yenilikçi fikirlerin serbest hareketinin sağlanabilmesi,
- Kamu tarafından fonlanan araştırmaların sonuçlarının, "Dijital Gündem"²³de de belirtilmiş olduğu üzere, erişilebilir ve temin edilebilir olmasının sağlanması,
- Fikri Mülkiyet Hakları (FMH) pazarlarının daha saydam ve daha bütünlüklü olmasının temini, FMH'lere yapılan finansal yatırım ve değişimlerin daha eşit şartlar altında gerçekleştirilmesi,
- FMH konusunda çeşitli diğer düzenlemeler yapılması.

3. Sosyal ve Bölgesel Uyumun Maksimizasyonu

²³ Avrupa 2020 Stratejisi altında bulunan 7 temel girişimden 3.sü

Yenilikçiliğin temel çıktıları ve getireceği faydalardan bütün Avrupa bölgelerinin eşit olarak faydalanması ve sosyal yenilikçilik sayesinde Avrupa'nın sosyal faydalardan daha fazla istifade etmesinin teminini amaçlamaktadır. 2 alt başlık altında incelenmektedir. Alt başlıklar altındaki hedefler şunlardır:

3.1. Yenilikçiliğin Faydalarının Birliğin Geneline Yayılması

- 2007-2013 yılları için araştırma ve yeniliğe 86 milyar Avro tutarında fon ayrılmış bulunmaktadır. Bu fonların Avrupa 2020 önceliklerine uygun olarak daha etkin olarak kullanılması,
- Avrupa Sosyal Fonu²⁴ (ESF)'nin insanları, "Yenilikçilik Birliği"nin ihtiyaç duyduğu yeteneklere sahip olacak şekilde eğitmek için kullanılması.

3.2. Sosyal Faydaların Arttırılması

- Yeni bir alan olan sosyal yaratıcılığın geniş bir etkiye sahip olabilmesi için daha başarılı olduğu tespit edilen sosyal yaratıcılık yaklaşımlarının yaygınlaştırılması,
- Kamu sektörü yaratıcılığını daha iyi anlayabilmek için, başarılı girişimlerin görülebilirliğinin arttırılması, kıyaslamalar yapılması, iyi uygulamaların paylaşımı.

4. Büyük Atılımlar²⁵ Yapabilmek İçin Güçlerin Birleştirilmesi

Ölümcül hastalıkların tedavisi için yeni yöntemler geliştirilmesi, yaşlıların yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla yeni çözümler bulunması ve CO₂ (karbondioksit) emisyonları ve diğer kirlilik kaynaklarını belirgin biçimde azaltabilecek yolların bulunması gibi alanlarda büyük atılımlar gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu sosyal sorunların boyutu/aciliyeti ve kaynakların kıtlığı düşünüldüğü zaman çabaların mevcut durumda olduğu gibi parçalanmış olarak yürütülmesine olanak kalmamaktadır. Çaba ve uzmanlıkların ortak bir havuzda toplanması ve bu sayede kritik kütleye ulaşılması amaçlanmaktadır. *Avrupa Yenilikçilik Ortaklıkları* (EIP) ile Komisyon, AB araştırma ve yenilikçiliğine yeni bir yaklaşım getirmektedir. Bu ortaklıkların **özellikleri** şunlardır:

- **Sorun-odaklı** olmaları, ilgili sektör ve pazarların modernizasyonuna ve sosyal faydalara odaklanmaları,
- **Bütün bir araştırma ve yenilikçilik zinciri içerisinde hareket etmeleri**; AB, ulusal ve bölgesel düzeydeki tüm ilgili aktörleri bir araya getirmeleri,
- **Mevcut araç ve girişimleri basitleştirmeleri ve koordine etmeleri.**

Ortaklıkların başarısı için **öngörülen gereklilikler**:

²⁴ European Social Fund

²⁵ Breakthrough

- Belli bir sosyal soruna odaklanmaları,
- Güçlü bir politik ve paydaş desteği,
- Belirgin AB-katma değeri,
- Sonuç, çıktı ve etkilere odaklanmaları,
- Yeterli finansal destek.

Komisyon “aktif ve sağlıklı yaşlanma”, “su verimliliği”, “enerji-olmayan hammaddeler”, “akıllı hareketlilik”, “tarımsal üretkenlik ve sürdürülebilirlik” ve “akıllı, yaşanabilir şehirler” konuları için spesifik ortaklıkları başlatabilmek amacıyla gereken hazırlık çalışmalarını yapmıştır. Bu yeni bir yaklaşım olduğu için ilk olarak, **“Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma”** konusunda, vatandaşlarının daha uzun ve daha sağlıklı yaşaması amacını güden, bir **pilot proje** ile denenmesi planlanmaktadır.

2011 yılının bu ortaklıklar için bir test-yılı olması ve 2011 sonuna gelinmeden “ortaklık” yaklaşımının başarısının değerlendirilmesi öngörülmektedir.

5. Politikaların Dışarıdan Desteklenilmesi

Bu başlık altında amaçlanan hedeflerden bazıları şunlardır:

- AB’nin dışarıdan gelen araştırmacılar için bir cazibe merkezi haline getirilmesi, Bilimsel Vize Paketi ve Mavi Kart gibi uygulamalardan istifade edilmesi²⁶,
- Avrupa’nın uluslararası bilimsel ve teknolojik işbirliğini derinleştirmesi,
- Avrupa’nın araştırma ve yenilikçilik alanında tek bir yapı olarak hareket edebilmesi
- Küresel araştırma altyapıları için dünya çapında işbirliklerinin tesisi.

6. Bunları Hayata Geçirmek

Bu başlık altında hedeflenen, diğer başlıklarda belirtilmiş olan çabaların sistemli bir şekilde yürütülebilmesinin teminidir. Bu amaçla, Yenilikçilik Birliği altındaki aktörlerin rolleri belirlenmekte ve net olarak tanımlanmış kuvvetli izleme mekanizmalarına değinilmektedir. 3 alt başlık altında incelenmektedir. Alt başlıklar altındaki hedeflerden bir kısmı şunlardır:

6.1. Araştırma ve Yenilikçilik Sistemlerinin Reformu

- Üye ülkelerin araştırma ve yenilikçilik sistemlerini detaylı olarak değerlendirmeleri,

²⁶ Konsey Direktifi, O.J. L289/15 of 3/11/2005 (2005/71/EC, including the EC Recommendation on short-term visas for researchers)

- Bu kapsamda belirlenen ana reformların Avrupa 2020 Ulusal Reform Programları altında izlenmesi (Nisan 2011'e kadar) *(Bu başlığın **aday** ve potansiyel aday ülkelere de yansımaları olabileceğine değinilmiştir)*,
- OECD ile yeni stratejik bir ilişkinin kurulması,
- Rekabet Konseyi'nin²⁷ üye devletlerin yenilikçilik reformlarının izlenmesinde yeni bir rol üstlenmesi

6.2. İlerlemeyi Ölçmek

- Yenilikçilik Birliği'ne yönelik ilerlemelerin iki ana gösterge ile takibi:
 - o Ar-Ge yatırım hedefi (%3),
 - o Yeni bir "**Yenilikçilik Göstergesi**".
- Ar-Ge yatırım hedefini tamamlayacak bu yeni göstergenin "hızlı büyüyen yenilikçi firmalar" ile ilgili olmasına karar verilmiştir. Bu göstergelyi tam anlamı ile geliştirmek 2 sene alacaktır,
- Yenilikçilik performanslarındaki ilerlemelerin "Araştırma ve Yenilikçilik Birliği Skor Tahtası" kullanılarak takip edilmesi.

6.3. Herkesin Yenilikçilik Birliğini Gerçekleştirebilmek için Taahhütte Bulunması

- Avrupa Konseyi, AB Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, üye devletler (ve bölgeleri) ve diğer paydaşların Yenilikçilik Birliğinin gerçekleştirilmesindeki rollerine değinilmiştir.

7. Diğer

Dokümanda temel olarak 3 adet de ek yer almaktadır:

1. (Ek -1): "**Kendini Değerlendirme Aracı: İyi performans gösteren ulusal ve bölgesel araştırma ve yenilikçi sistemlerinin özellikleri**": Bu belgenin üye devletlerin kendi araştırma ve yenilikçilik sistemlerini sorgulamaları ve Ulusal Reform programlarını hazırlayabilmeleri için katkı olması öngörülmektedir. 10 başlık altında tasnif edilmiş bir kontrol listesi hüviyeti taşımaktadır.
2. (Ek-2): "**Araştırma ve Yenilikçilik için Araştırma Skor Tahtası**": Yenilikçilik Birliği'nin yıllık performansının ölçülmesinin bir parçası olarak kullanılacak olan göstergelerden oluşmaktadır. "Yeni doktora mezunları", "Uluslararası bilimsel ortak yayın sayısı (milyon nüfusta bir)", "GSMH'in bir yüzdesi olarak Kamu Ar-Ge harcamaları" bu göstergelerden bazılarıdır.
3. (Ek-3): "**Avrupa Yenilikçilik Ortaklıkları**": Bir pilot girişim olarak kurulması planlanan "Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma Avrupa Yenilikçilik Platformu"nun

²⁷ AB Konseyi'nin alt oturumu

amaçları, yapısı, aktörleri gibi konulara yer verilmiştir. Ayrıca ileride kurulabilecek ve Komisyon'un ön hazırlık yaptığı diğer olası "Avrupa Yenilikçilik Ortaklıklarına" da değinilmektedir.

SONUÇ:

Yenilikçilik Birliği'nin genel yapısına bakıldığında zaman akılcı bir yaklaşım göze çarpmaktadır. İlk olarak, her üye devletin kendi öncelikleri çerçevesinde destekler vermesi nedeniyle parçalanmış bir görüntü arz eden Ar-Ge ve yenilikçilik alanındaki kaynaşmanın sağlanması amaçlanmıştır. Bu şekilde ilk aşamada önceliklerin, daha sonraki aşamada ise kaynakların bir araya getirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedefin, ölçek ekonomileri ve verimlilik ilişkilerinden faydalanmayı öngördüğü söylenebilir. Aynı zamanda bilgi tabanının da desteklenmesi öngörülmektedir. Böylelikle öncelikli olarak, Ar-Ge ve yenilikçilik **altyapısı güçlendirilmiş** olacaktır.

Güçlendirilmiş ve yekpare bir hale getirilmiş olan bu sağlam altyapının üzerine ise pazar odaklı bir yaklaşım bina edilmektedir. Böylece, birleştirilerek daha verimli olabilecek hale getirilmiş tarlada (altyapı), tohumların (yenilikçi fikirlerin) filizlenmesi ve **ürüne dönüşmesi** (yenilikçi ürün ve hizmetler) sağlanacaktır. Bu da Avrupa'nın, fikirlerin yenilikçi uygulamalarına verdiği önemi göstermektedir. Ar-Ge faaliyetlerinin "temel araştırma"nın ötesine geçemediği, yenilikçi fikirlerin de ekonomik kazanca dönüşemediği ortamlarda, beklenen fayda ve verimliliği sağlamak, istenen hedeflere ulaşmak mümkün değildir. Bu sebeple Avrupa, ikinci aşama olarak, fikirlerin uygulama düzeyine geçebilmesini teşvik için elinden geleni yapmayı öngörmüştür.

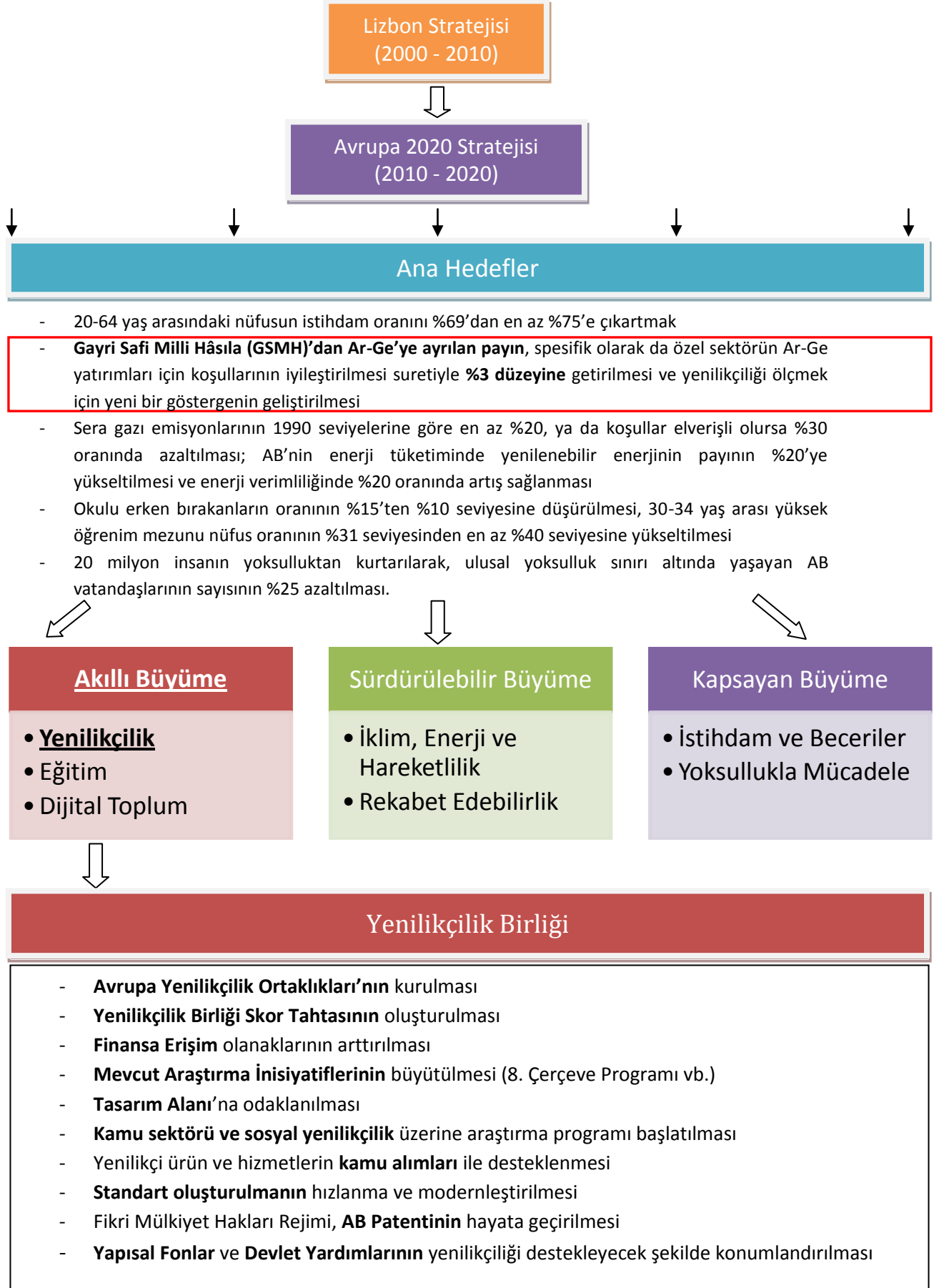
Üçüncü aşamada ise Avrupa, Ar-Ge ve **yenilikçiliğin faydalarının toplumun geneline yayılmasını** tesis etmeyi amaçlamaktadır. Bu şekilde, sadece tarlanın en verimli kısmının ekilmesinden ziyade tarlanın "tümüne" (bütün bölgelere) "toprağın yapısına uygun tohumların" ve "yeterli miktarda gübre" ile (akıllı uzmanlaşma ve yeterli maddi kaynak) ekilmesi öngörülmektedir.

Dördüncü aşama, Avrupa'nın, geleneksel gelişme eğrisinin ötesine çıkıp "büyük atılımlar" yapabilme hedefini ortaya koymaktadır. Mevcut yöntem ve yaklaşımlarla geleneksel gelişme eğrisinin ötesine çıkamayacağını gören Avrupa, **büyük atılımlar** yapabilmek için yeni yöntemler kullanmayı öngörmektedir. Bu yöntemlerden biri olarak "Avrupa Yenilikçilik Ortaklığı" önerilmiştir. Yeni ve riskli bir yöntem olarak başarılı olup olmayacağı kesin olmasa da bu yeni yapının, büyük bir atılım yapabilmek için gerekli potansiyeli taşıdığı düşünülmektedir. Bu düşüncenin gerçeğe ne kadar uygun olduğunu zaman gösterecektir. Diğer bir deyişle, tarlanın belli bölümlerine "yüksek risk ve potansiyel taşıyan" tohumlar ekilecektir.

Ar-Ge ve yenilikçilik politikalarının, sadece içerideki birlik ve uyumu sağlamasının yeterli olmayacağı da Avrupa'nın tespitlerinden biridir. Beşinci aşamada Avrupa, **uluslararası Ar-Ge politikalarının uyumunu** sağlamayı amaçlamıştır. Bu aşamada dikkat çekenler, kalifiye üçüncü ülke vatandaşlarını araştırmacı olarak AB'de kalmaya teşvik etmek için uygulanması planlanan vize paketleri benzeri araçlardır. Avrupa aynı zamanda, üçüncü ülkelerle araştırma ve yenilikçilik paralelinde yürütülecek ilişkilerinde de ortak bir pozisyon almayı planlamaktadır. Analojiye devam etmek gerekirse bu başlığın konusu, tarlaya dışarıdan düzgün "sulama kaynaklarının" çekilmesidir denebilir.

Stratejinin son aşaması, her programın başarısında önemli rol oynayan, **izleme sistemlerinin geliştirilmesi ve paydaşlardan beklentilerin belirlenmesidir**. Buraya kadar, tarlanın birleştirilmesi ve içinde bulunan taşların tarla dışına çıkarılması, tarlanın tümüne toprak yapısına uygun tohumlar ekilerek yeterli miktarda gübre verilmesi, tarlaya yüksek verim potansiyeli taşıyan ama risk de taşıyan yeni tohum türleri ekilmesi ve de tarlanın ihtiyacı olan suyun temini ile ilgili temel bir strateji oluşturulmuştur. Bu son aşama ile de, bütün bu önlemlerin nasıl takip edileceğine ve tarlanın gözetiminin nasıl yapılacağına dair araçlar belirlenmektedir. Avrupa Araştırma ve Yenilikçilik tarlasından ne ürün alınacağı ve "Yenilikçilik Birliği"nin ne ölçüde başarılı olacağı ise zamanın konusudur.

Ek-1: Yenilikçilik Birliği

Ek-2: Taahhütler

1. BİLGİ TABANINI GÜÇLENDİRMEK VE PARÇALANMAYI AZALTMAK	
1.1.	EĞİTİM VE BECERİ GELİŞTİRİLMESİNDE MÜKEMMELİYETİ TEŞVİK
1.	2011 yılı sonuna kadar üye devletler, ulusal Ar-Ge hedeflerini gerçekleştirebilecek kadar araştırmacı yetiştirmek ve kamu araştırma enstitülerinde cazip iş koşulları sunmaya dair stratejilerini hazırlamalıdır.
2.	2011 yılında Komisyon, üniversite performanslarını kıyaslayabilmek için bağımsız, çok-yönlü uluslararası bir derecelendirme sistemini destekleyecektir. 2011 'de yüksek eğitimin reform ve modernizasyonuna dönük gelecek olan diğer adımlar önerilecektir. Komisyon, yenilikçi beceriler boşluğunu hedefleyen yeni müfredatın geliştirilmesi için eğitim ve iş dünyası arasındaki "Bilgi İşbirlikleri" ni yaratacaktır.
3.	2011'de Komisyon yenilikçilik ve rekabet edebilirlik için e-becerilerin geliştirilmesi ve teşviki için bütünleşik bir çerçeve önerecektir.
1.2. AVRUPA ARAŞTIRMA ALANININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	
4.	2012 yılında Komisyon, 2014 yılı sonuna kadar yürürlüğe girmek üzere bir Avrupa Araştırma Alanı çerçevesi ve hareketlilik ve sınır-ötesi işbirliği önündeki engelleri kaldırmak üzere destek önlemleri önerecektir.
5.	2015 yılına kadar Komisyonla birlikte üye devletler, Araştırma Altyapıları Avrupa Strateji Forumu'nda (ESFRI) belirlenmiş olan öncelikli Avrupa araştırma altyapılarının %60'ını bitirmiş veya yapımına başlamış olmalı.
1.3. AB FONLAMA ARAÇLARININ YENİLİKÇİLİK BİRLİĞİ ÖNCELİKLERİNE ODAKLANMASI	
6.	Gelecek AB araştırma ve yenilikçilik programlarının Avrupa 2020 hedefleri ve özellikle Yenilikçilik Birliğine odaklanmış olmalı. 2011 yılında Komisyon yeni finansal perspektifler için, yeni programların sosyal sorunlara daha fazla odaklanması, finansal araçların uygun hale getirilmesi veya araçlara erişimin kolaylaştırılması için yeni yollar belirleyecek.
7.	Komisyon ilerideki AB araştırma ve yenilikçilik programlarını kolay erişim ve KOBİ'lerin, özellikle yüksek büyüme potansiyeli olanların, daha yoğun katılımını sağlayacak şekilde tasarlayacaktır.
8.	Komisyon, Ortak Araştırma Merkezi ²⁸ (JRC) sayesinde politika üretmek için bilim altyapısını güçlendirecek. "İleri Görüş Aktiviteleri için Avrupa Forumu" nu yaratarak politikaların kanıt tabanını geliştirmek için varolan çalışma ve verileri biraraya getirecek.
1.4. AVRUPA YENİLİKÇİLİK VE TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ (EIT)'NİN AVRUPA'DA YENİLİKÇİLİK YÖNETİŞİMİNE BİR MODEL OLARAK TEŞVİK EDİLMESİ	

²⁸ Joint Research Center

9.	2011 ortasına kadar, EIT Avrupa'da Yenilikçilik için bir vitrin olarak aktivitelerini artırmak için bir Stratejik Yenilikçilik Gündemi hazırlayacak. 2010 yılında EIT vakfının kuruluşu ve 2011 yılında "EIT derecesi"nin uluslararası tanınır bir mükemmeliyet etiketi olarak verilmesi de bu gündemin bir parçası olacak.
2. İYİ FİKİRLERİN PAZARA TAŞINMASI	
2.1. YENİLİKÇİ FİRMALAR İÇİN FİNANSA ERİŞİMİN GÜÇLENDİRİLMESİ	
10.	2014 yılına kadar, Komisyon önerilerine dayanarak, AB'nin finansal araçlarını özel sektör finansmanını arttıracak ve araştırma ve yenilikçiliğe yapılan yatırımlarda pazar boşluklarını kapatacak şekilde yerleştirmesi lazımdır. Komisyon Avrupa Yatırım Bankası (EIB), ulusal araçlar ve özel yatırımcılarla çeşitli boşlukları doldurmaya yönelik öneriler hazırlayacaktır.
11.	2012 sonuna kadar, Komisyon herhangi bir üye ülkede kurulmuş olan girişim Sermayesi fonlarının AB çapında serbestçe çalışıp, yatırım yapabilmesini güvence altına alacaktır.
12.	Komisyon yenilikçi firmalar ve uygun yatırımcılar arasındaki sınır-ötesi eşleştirmeleri güçlendirecektir. Ayrıca KOBİ Finansal Forumu altında, Komisyon küçük ve yenilikçi firmalar tarafından karşılaşılan finansman problemlerine de odaklanacaktır.
13.	2011 yılında Komisyon, araştırma ve geliştirme ve yenilikçilik çerçevesinde devlet yardımlarının ara-dönem değerlendirmesini yaptıracaktır. Böylece hangi yenilikçilik formlarının desteklenebileceği ve üye devletler tarafından en iyi kullanımları belirlenebilecektir.
2.2. TEK BİR YENİLİK PAZARININ YARATILMASI	
14.	Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyinin AB patenti ile ilgili teklifi kabul etmek için gerekli adımları atması gerekmektedir. Hedef ilk AB patentlerinin 2014 yılında verilmesidir.
15.	2011 yılından başlayarak, AB ve üye devletlerin eko-yenilikçilik ve Avrupa Yenilikçilik Ortaklıkları ile ilgili olanlar başta olmak üzere kilit alanlardaki düzenleyici çerçeve ile ilgili tarama sürecine başlamaları gerekmektedir.
16.	2011 başında, Komisyon standardizasyon konusunda bir iletişim belgesi ve ona eşlik eden bir yasa teklifi sunacaktır. Bu belgelerde diğerlerinin yanı sıra Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörü de kapsanacaktır.
17.	2011 yılından itibaren, üye devletler ve bölgeler ticarileştirme öncesi alımlar ve yenilikçi ürün ve servislerin kamu alımları için adanmış bütçeler belirlemelidir. Bu büyük sosyal sorunları hedeflerken, kamu hizmetlerinin etkinliği ve kalitesini arttıran yenilikler için AB çapında yılda 10 milyar Avro'dan başlayan alım pazarları yaratacaktır.
18.	2011 başlarında Komisyon, Yenilikçilik Birliği üzerine inşa edilmiş, çevresel hedefleri yenilikçilik sayesinde gerçekleştirmedeki belirli darboğaz, sorun ve fırsatlara odaklanan bir eko-yenilikçilik hareket planı sunacaktır.
2.3. AÇIKLIĞIN TEŞVİKİ VE AVRUPA'NIN YARATICILIK POTANSİYELİNE ODAKLANILMASI	

19.	2011'de Komisyon, bir Avrupa Tasarım Liderliği Kurulu kuracak. Bu kurulun bir yıl içerisinde tasarımın yenilikçilik politikalarındaki rolünü güçlendirecek "Avrupa Tasarım Mükemmeliyeti" etiketi gibi önerilerde bulunması beklenecek. Kültürel ve yaratıcı endüstrilerin yeni yöntemlerle desteklenmesi ve yaratıcılığın diğer sektörler tarafından kullanımının teşviki için Komisyon tarafından Avrupa Yaratıcı Endüstriler Birliği kurulacak.
20.	Komisyon kamu tarafından desteklenmiş olan araştırmaların sonuçlarına açık erişimi teşvik edecek. AB Araştırma Çerçeve Programları (7. Çerçeve Programı) tarafından desteklenen projelerin yayınlarına açık erişim genel bir ilke haline getirilecek. Proje sonuçlarına daha kolay erişim için akıllı araştırma bilgi hizmetlerinin geliştirilmesi de Komisyon tarafından desteklenecek.
21.	Komisyon, araştırma Çerçeve Programı ve ötesi içerisinde efektif ortak araştırma ve bilgi transferini kolaylaştıracak. Fikri mülkiyetin korunmasında, geleneksel yaklaşımları ve daha açık yaklaşımları içerecek olan örnek konsorsiyum anlaşmaları geliştirilecek.
22.	2011 yılının sonunda, üye devlet ve paydaşlarla yakın işbirliği altında Komisyon, patent ve lisans için bir Avrupa bilgi pazarının geliştirilmesi için öneriler getirecek.
23.	Komisyon, fikri mülkiyet haklarının rekabet engelleyici amaçlarla kullanılmasına karşı Rekabet Politikasının koruyucu rolünü araştırarak.
3.	SOSYAL VE BÖLGESEL UYUMUN MAKSİMİZASYONU
3.1.	YENİLİKÇİLİĞİN FAYDALARININ BİRLİĞİN GENELİNE YAYILMASI
24.	2010'dan başlayarak, üye devletlerin mevcut Yapısal Fonların araştırma ve yenilikçilik projeleri, insanların gerekli becerileri kazanabilmesi, ulusal sistemlerin performansını arttırmaları için ve akıllı uzmanlaşma stratejilerinin uygulanması ve uluslararası projeler için olan kullanımlarının arttırılması gerekmektedir. Bu aynı zamanda AB aday ülkeler için de uygulanmalıdır. Bu konudaki detaylar yeni bir bildiri ile duyurulacaktır.
25.	Üye devletler 2013 sonrası Yapısal Fon programlarının hazırlanmasına daha yoğun bir yenilikçilik ve akıllı uzmanlaşma odağı ile başlamalıdır.
3.2.	SOSYAL FAYDALARIN ARTTIRILMASI
26.	Komisyon sosyal girişimciler, kamu ve üçüncü sektörler uzmanlık ve "sanal merkez" ağı sağlayacak bir Avrupa Sosyal Yenilikçilik pilot girişimi başlatacaktır. Bu sosyal yenilikçiliği Avrupa Sosyal Fonu (ESF) vasıtası ile teşvik edecektir. Sosyal yenilik yeni nesil ESF programlarında bir ana odağı oluşturmalıdır.
27.	2011'de başlayarak Komisyon, kamu sektörü ve sosyal yenilikçilik üzerine önemli bir araştırma programını destekleyecektir. Geliştirilecek olan Avrupa Kamu Sektörü Yenilikçilik Skor Tahtası kamu sektöründeki yenilikçiliği kıyaslayabilmek için bir temel oluşturacaktır.
28.	Komisyon, sosyal partnerlerine, bilgi ekonomisinin bütün meslek düzeyleri ve sektörlerde nasıl yayılabileceğinin incelenmesi için

		danışacaktır.
4. BÜYÜK ATILIMLAR YAPABİLMEK İÇİN GÜÇLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ		
29.	AB Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Üye Devletler, endüstri ve diğer paydaşlar yenilikçilik ortaklığı konseptini desteklemek için davet edilecektir. Bütün anahtar paydaşların çaba ve kaynaklarını ortaklığın hedeflerini gerçekleştirmek için bir araya getirmesi beklenmektedir. (<i>Avrupa Yenilikçilik Ortaklıkları</i>). İlk somu adım olarak Komisyon, 2011'de, aktif ve sağlıklı yaşlanma üzerine pilot bir ortaklık başlatmak için hazırlıklara başlayacaktır. 2011 süresince olası diğer ortaklıklar için Komisyon tekliflerde bulunacaktır.	
5. POLİTİKALARIN DIŞARIDAN DESTEKLENİLMESİ		
30.	2012'ye kadar, AB'nin ve üye devletlerin, önde gelen akademisyen, araştırmacı ve yenilikçilerinin Avrupa'da kalıp çalışması ve yeter sayıda yüksek becerili üçüncü ülke vatandaşlarının Avrupa'da kalmasını teşvik için bütünleşik politikalar geliştirmesi gerekmektedir.	
31.	AB'nin ve üye devletlerin üçüncü ülkelerle olan bilimsel işbirliklerini ortak alaka kapsamına alması ve ortak yaklaşımlar geliştirmesi gerekmektedir. Bunun küresel yaklaşım ve sosyal sorunlara çözümler getirmeye katkıda bulunması gerekmektedir.	
32.	2012 yılına kadar uluslararası ortaklarla - maliyet, karmaşıklık veya birlikte çalışılabilirlik gereksinimleri nedeni ile sadece küresel düzeyde gerçekleştirilebilecek olan - Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) altyapılarını da içerecek araştırma altyapılarının geliştirilmesi üzerine bir anlaşmaya ulaşılmış olmalıdır.	
6. BUNLARI HAYATA GEÇİRMEK		
6.1. ARAŞTIRMA VE YENİLİKÇİLİK SİSTEMLERİNİN REFORMU		
33.	Üye devletler, belirlenmiş olan politika özelliklerine göre (<i>"Yenilikçilik Birliği" strateji belgesinin 1. ekinde</i>) kendi değerlendirmelerini yapmaları ve Ulusal Reform Programlarının bir parçası olarak anahtar sorun ve kritik reformları belirlemeleri gerekmektedir.	
6.2. İLERLEMİYİ ÖLÇMEK		
34.	Komisyon, ekonomideki hızlı büyüyen yenilikçi firmaların oranını ölçen yeni bir göstergenin geliştirilmesi için gerekli çalışmaları başlatmayı önermektedir. - Komisyon, yenilikçilik performanslarındaki toplam gelişmeyi Araştırma ve Yenilikçilik Birliği Skor Tahtası'nı kullanarak ölçmeye başlayacaktır (<i>"Yenilikçilik Birliği" strateji belgesinin 2. ekinde</i>).	